



Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

IV. Quinam sint matrimonii effectus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

cultatibus, quarum resolutio à constitutionibus, aut moribus localibus petenda est, illisque deficientibus iudicium Episcopi exquirendum.

Tertium est, ut tempore apto, & convenienti celebretur. Matrimonium, serveturque interdictum Ecclesie prohibentis, celebrationem nuptiarum à prima Dominica Adventus, usque in diem Epiphaniæ, & à Feria quarta Cinerum, usque ad Octavam Paschatis inclusive, ut habetur in Conc. Trid. sess. 24. cap. 10. de ref.

Quartum denique est, ut Matrimonium à filiis familias cum consensu parentum contrahatur: quamvis enim Matrimonium in vis parentibus contractum, si aliæ conditiones necessaria observentur, validum sit, ut definitum est in Conc. Trid. in decret. de ref. Matrim. cap. 1. certum est tamen, graviter peccare filios familias, si in vis rationabiliter parentibus, vel eorum consensu non requisito, contrahant Matrimonium, ut ex communi Theologorum consensu probat Petr. Ledes. cap. 8. de Matrim. & Gamach. cap. 11. de eod. ubi rectè observat, quòd si pater aut mater inducere vellent, ad nuptias illicitas, vel contra rectam rationem; v. g. si juberent filium ducere uxorem hæreticam, aut infamem, vel malis moribus præditam, vel quam ipse filius nullo modo tanquam conjugem amare posset; & è contrario si parentes nolint permittere filiis, ut contrahant, sed domi suæ retinere perpetuò velint, ut servos: in his, & similibus casibus, in quibus parentes honestam, & Christianam libertatem in Matrimonio contrahendo impedire vellent, filii obedire non tenerentur. Quæ autem de parentibus, eadem similiter intelligi debent de tutoribus, & aliis, quorum potestati filij familias subsunt.

SECTIO IV.

Quinam sint Matrimonii effectus.

Praeter gratiam sanctificantem, quæ per hoc Sacramentum confertur, quod illicum aliis Sacramentis commune est, & gratiam Sacramentalè, quæ illius propria

N a e

est, & peculiaris, consistitque in quibusdam specialibus gratiæ actualis auxiliis, quæ hujus Sacramenti in conjugibus opportuno tempore conferuntur, ad ipsius Matrimonii officia debite, ac rectè obeunda, ut fufius explicat Petr. Ledes. cap. 1. de Matrim. tres sunt præterea hujus Sacramenti effectus, quos alio nomine bona Matrimonii vocare Theologi solent, scilicet Sacramenti insolubilitas, prolis legitima susceptio, ac pia educationis thori conjugalis fides. De singulis breviter hic aliquid notandum est.

Atque in primis certum est, Matrimonium inter Christianos legitimè contractum, & ab ipsis consummatum esse omnino insolubile quoad vinculum. Id enim constat, tum ex scriptura: S. Marc. 10. & S. Luc. 16. ubi Christus Dominus hanc de Matrimonio Christianorum legem tulit; *Quicumque dimiserit uxorem suam, & alteram duxerit, adulterium committit super eam* tum ex Conc. Trid. sess. 24. can. 5. & 7. de ref. Matrim. ubi anathema profertur in eos qui dixerint propter adulterium, hæresim, aut aliquamquamlibet causam Christianorum Matrimonia dissolvi posse.

Dicit aliquis, S. Matth. 19. Christum Dominum dixisse uxorem dimitti posse ob fornicationem.

Resp. cum S. Aug. Lib. de adult. conjug. c. 11. posse dimitti, quoad thorum, & cohabitationem, non verò separari quoad ipsius Matrimonii vinculum.

Certum est quoque Matrimonium, ratum quidem, non adhuc consummatum, quamvis sit verum Sacramentum, solvi tamen posse, etiam quoad vinculum, si conjugum emittat solemne votum religionis, ut dicitur in Concil. Trid. sess. 24. can. 6. & ea de causa cap. *publico*, de conversione conjugatorum, secundum communem Doctorum interpretationem injungitur iudicium conjugum de religionis ingressu ante Matrimonii confirmationem deliberanti bimestre spatium definiri, in quo quod, vel propositum religionis exequatur, vel contrarium debitum reddat.

Quod spectat ad bonum proles, certum est Matrimonium à Deo institutum esse ad generis humani conservationem, & multiplicationem; imò ad ipsius Ecclesiæ propagationem, & ad complendum numerum electorum; proindeque graviter peccare conjuges, qui in ipsius Matrimonii usu aliquid faciunt, quo generatio proles impediatur; si tamen ex amore virtutis, & ad liberius perfectiusque Deo in servendum, pari consensu continentiam servare vellent; haud dubiè excellentiorem adhuc viam sequerentur: quod fusè docet S. Aug. Epist. 45 quæ est ad Armentarium & Paulinam conjuges, quos ad servandam continentiam, quam pari consensu voverant, efficaciter hortatur; & lib. 2. de consensu Evang. cap. 1. id ipsum probat, ex castissimo conjugio, quod inter sanctissimam Virginem Deiparam, & S. Ioseph dignissimum ejus sponsum intercessit, sine ullo virginitatis detrimento, cujus flos in utroque illibatus permansit; quorum proinde exemplo dicit, *Magnificè insinuari fidelibus conjugatis, etiam servatâ pari consensu continentia, posse permanere, vocariq. conjugium; non permixto corporis sexu, sed custodito mentis affectu.*

Quod denique ad thori conjugalis fidem pertinet, tria præsertim ab ipsis conjugibus exiguntur. Primum est, ut conjuge vivente alter conjux cum alia persona non contrahat, nec ullo modo permisceatur; imò nec ullum illegitimum affectum deliberatè admittat; & quantumvis alter conjugum diutissimè absit, nec sciri queat, utrum adhuc vivat, an verò è vita migraverit; nunquam licet ad alias transire nuptias, donec de illius morte certò constet, ut habetur cap. *Dominus*, de secundis nuptiis.

Secundum est, ut ambo coniuges mutuò cohabitent, & mutua sibi obsequia in administranda re familiari, & filiorum educatione præstent; ad quod quidem reciprocè obligantur, & etiam cogi possunt, tum ab Ecclesiastico iudice, tum à sæculari, iuxta cap. *Litteras* de restitut. spoliatorum. Cùm autem vir sit caput uxoris, & familiæ, ut dicitur Eph. 5 tenetur uxor ad obediendum viro in his, quæ ad obediendum viro in his, quæ ad familiæ administratio-

onem pertinent; & vicissim obligatur vir ad alimenta, alia vitæ subsidia uxori, ac reliquæ familiæ præbere eumque ad virum pertineat, pro arbitratu suo domicilium eligere, ac mutare, vxor eum sequi tenetur; vt habetur ex cap. *Vnaquæque* 13. quæst. 2. & ex communi Theologorum consensu docet Nau. cap. 14. num. 20. vbi tam rectè monet, vxorem non teneri cum gravi corporis, vel animi incommodo sequi virum, v. g. si ad bellum proficiscatur. &c. cui subscribunt Sor. Sanch. & alii apud Laym. part. 3. de Matrim. cap. 2.

Sunt etiam aliqui casus, in quibus possunt coniuges citè ab invicem quoad thorum, & cohabitationem separari, remanente tamen semper vinculi conjugalis indissolubilitate; vt quando vterque coniux pari consensu religionem ingreditur. Item diversa ratione, si alter coniux adulterium committat; coniux innocens potest ab eo quoad thorum & cohabitationem separari; quoad thorum quidem, propria autoritate; quoad cohabitationem verò, non nisi autoritate iudicis, ut docent S. Thomas, Bona. & alii, quos citat Sanch. lib. 10. disp. 12. si tamen coniux innocens alteri offensam remittat, ipsumque thori societatem recipiat; non poterit amplius ab eo separari, ut ex communi Theologorum consensu docet Sanch. Præterea si coniux coniugi sine gravi periculo corporis, vel animi cohabitare non possit, v. g. ob nimiam sevitiâ, ob perditos profligatosque mores, & alias similes causas, quæ iudicis arbitrio relinquuntur, sine cuius autoritate hæc separatio fieri non debet, ut fuse docet idem Sanch. eod. lib. disp. 17. & 18.

Tertium denique est, ut vir & uxor sibi mutuò debitum conjugale reddant: nam, ut loquitur Apostolus 1. Cor. 7. *Mulier sui corporis potestatem non habet, sed vir, Similiter autem & vir sui corporis potestatem non habet, sed mulier.* Unde precipit, ut uxori vir debitum reddat: *similiter autem & vir viro*, idque siue debitum illud conjugale expressè petatur siue tacitè, ut docet S. Thomas In 4. dist. 32. q. 1. art. 2. q. 1. Hæc autem obligatio mutua, reddenda

coniugale debitum, est sub peccato mortali, si alter coniugum seriò, instanter, & rationabiliter illud petat, ut ex communi Theologorum consensu docet & fuse probat Sanch. lib. 9. disp. 2.

Sunt tamen aliqui casus, in quibus coniux ab obligatione reddendi debiti eximi censetur; ut quando unus coniugum adulterium commisit, tunc enim coniux innocens debitum ipsi negare potest: item, si ex redditione debiti timeatur gravissimum aliquod corporis incommodum; aut si uxor prægnans sit, & proli conceptæ timeatur probabile mortis periculum: quæ omnia fusiùs explicata apud eundem Sanch. toto lib. 9. citato videri possunt.

SECTIO V.

Quænam sint Matrimonii impedimenta.

SYPPONIMVS Ecclesiam pro data sibi à Christo Domino in omnes fideles autoritate, potuisse ex causis rationalibus certa quædam impedimenta Matrimonii constituere, ut expressè definitum est in Conc. Trid. Sess. 24. can. 4. & constat ex antiqua traditione ipsius Ecclesiæ: olim siquidem, teste S. Aug. Lib. 15. de ciuit. c. 16. legibus Ecclesiasticis prohibita erant Matrimonia inter consobrinos, & temporibus S. Gregorii Papæ eodem iure Matrimonia irrita erant usque ad septimum gradum inclusivè, ut habetur ex cap. Nulli, & cap. De consanguinitate, 35. quæ sit 2. & 2. cum tamen hodie nec affinitas, nec consanguinitas Matrimonium impediat, nisi usque ad quartum gradum, ut infra explicabitur.

Hæc autem impedimenta duplicis sunt generis; quædam enim Matrimonium solummodò contrahendum impediunt, alia etiam contractum dirimunt.

Impedimenta prioris generis quinque communiter à Theologis numerantur, ut videre est apud Bonac. Quæst. 3. pu. 14. de impedimentis Matrim. Primum est, Ecclesiæ interdictum, seu prohibitio, ut habetur ex cap. Capellanus, de feriis. Secundum est, contractus sponsali-